СИМВОЛИ НА СВОБОДНИТЕ ЗИДАРИ

Да се говори пред братята свободни зидари за техните символи - нима това не би означавало да носиш вода в морето, да хвърляш напразен труд? Те би трябвало отдавна да са привикнали към това, че техните фундаментални ценности се проявяват в характерните знаци - като например в грапавия камък на чирака, в куба на калфата, във винкела на майстора. Дали обаче тези символи са така ясни както ние си мислим? Като факт – "да" - още от произхода им от старите строителни бараки. Но защо все още и днес ние си служим с тези символи и какво е тяхното истинско съдържание? Щом от нас се изисква да се придържаме здраво към зидарското съзнание, да си спомняме от степен на степен формулата за "постоянно повторение на всички особени церемонии", тогава би трябвало да потърсим и скритият смисъл на нашите символи, тъй като те са основата на зидарското мислене. Това изисква възприемането и разбирането на две основни понятия – знаци и принципи. Принципите съдържат три изисквания - толерантност, братство, хуманност. Те трудно могат да бъдат обрисувани чрез точни знаци или в краен случай чрез алегории, тъй като са изисквания към мисленето и представляват абстрактни предпоставки за ежедневна употреба макар че не мога да отрека, че често са основа за критично и задълбочено коментиране. Все пак на тези принципи трябва да е подчинено или по-точно към тях да е приобщено цялото поле от същностни символи, за да може да им се придаде един по-лесно възприемане вид.

И така интуитивното възприемане е същността на всички символи, както в ежедневието пътните знаци се възприемат с периферното зрение. Нашите зидарски символи са предмети, които трябва да олицетворяват възможно по-голяма част от нашата духовност. Тяхната традиция започва назад в миналото дори преди началото на свободното зидарство. Ложата представя обобщения компендиум на тези символи, техният синтезиран израз. Това е "картина на света", но не изградена от нас спекулирайки с традициите и стереотипите на мислене, а картина която сме възприели директно с древно-човешката си същност. Неща, които можем да вземем в ръце, ни подтикват и към това да ги

осъзнаем, за да можем след това свободно да "работим" с тях. Това което виждаме, иска също да бъде разпознато, и изисква след първия поглед за прозрението /разбирането/ преди всичко внимание, като същевременно моли братята чрез принципа на толерантността да проявят снизхождение.

Струва си да стане дума и за словото, за да можем да разберем нашите символи в дълбочина. Думата "слово" като такава, съдържа в себе си както "думите" така също и "слушането". За да прозрем в посланието което словото ни дава, ние трябва да вникнем в думите чрез слушането, потапяйки се във времето и докосвайки сетивно съпътстващите символи на минало и настояще.

"Картината на света" тук е съвсем проста, защото тя е изначална. Оптиката на нашето око разкрива пред нас пряко само плоскостта, простираща се до хоризонта, където всички паралели се обединяват в една линия. Но нашите сетива, за център на тежестта и за равновесие, ни създават един друг хоризонт, стоящ между "горе" и "долу", поради което земята за нас е в покой, и не се върти ежедневно около оста си и годишно около слънцето. За нас слънцето все още изгрява от изток и залязва на запад. Затова "изток" остава най-важният символ. И макар че през лятото слънцето изгрява от североизток, през зимата от югоизток, и като време изгрева може да е по-рано или по-късно, то в годишния си цикъл слънцето застава в най-високата си точка от траекторията винаги по едно и също време – по обяд. Това е единствената постоянна точка във времевия кръг на нашата работа - великия обед. Мястото на тази работа обаче не може да бъде обширната плоскост на хоризонта, то трябва да е измеримо, за да може работата да бъде обозримо обхваната. Ние трябва да се ограничим в пространството като го отделим от неизмеримото, разбира се без да го игнорираме. Само че каква мярка да използваме за това? Нашето тяло предлага само фрагменти от своята цялост - като лакет, крак, фаланги на пръстите. Това е прекалено малко, за да може да се обхване цялото. Трябва да се разбере редът над нас, да се извлекат правилата и отношенията между отделните съставки на цялото. Тук на помощ идват числата, чрез които всичко по-горе може да стане понятно, разбираемо, може да стане достъпно. Тогава ще са възможни измерването на небето, на земята, геометрията. Годишният ход на слънцето фиксира 12 зодиакални дома и в тях луната с четирите й фази 4x7=28 дни, от които три като новолунни са тъмни, а останалите 5x5=25 дни са светли. Но дори тези 12 месеца да са прекалено къси за движението на слънцето, и да беше необходим един "фатален" тринайсети месец за съвършенството на годината, дори тогава лунните числа 3, 4 и 5 отново дават сбор 12 и изграждайки плоскостите на нашата основна мярка чрез 3x3 + 4x4 = 5x5 = 25. Техният основен символ е въжето с възлите, където възлите най-често са редуцирани на 3, 7 или 9. Въжето ни служи да построим правия ъгъл, както някога в питагоровото учение. Ако опъна дванадесетте възела на отстояние 3, 4 и 5, то тогава правият ъгъл ще лежи между катетите 3 и 4, а хипотенузата 5 ще

образува диагонал, на чиято друга страна триъгълникът допълва основният отрязък на издължения правоъгълник 3x4. До него слагаме колоните от трите малки светлини - в хармонията квинта към кварта, 5 към 4, е мъдростта, по-нататък в дясно - в отношението 4 към 3, е силата, и накрая терца към квинта, 3 към 5 - красотата. Между мъдростта и красотата, в диагоналната среда след златния къс, лежи оста от зенита към надира, за да може светлината от небето да показва пътя в мрака под земята, дори когато това се възпрепятства от материята.

Това е космическата рамка на "храма" - защитеното пространство. Само на изток, юг и запад слънчевата светлина намира достъп и само там, където тя потъва, там можем да я обхванем. Тук попадаме в играта на противоречията - на "светло и тъмно", на "за и против", на "съвършеното и несъвършеното". Но тези противоположни сили не си противодействат. Във формата на колони, те се издигат напред, в средата над която след това, в горната третина на правоъгълника, указват даващото слънце и взимащата луна, които господстват в духовното пространство. Но ние трябва, вървейки по нашия път, първо да докажем себе си в средата, където нашите най-важни символи ни подтикват към работа. Там от ляво е островърхият чук, с помощта на който трябва да придадем форма на суровия материал. Това е чукът който донесохме от преддверието на противоречията, за да можем след това - между "преди и след", между "долу и горе", да открием правилната последователност. И така добихме формата, такава че обработения вече камък да може да се вмести, да се присъедини към съседните камъни горе и долу, в ляво и дясно и да допълни плоскостта като равностойна и равнопоставена част. Но тъй като нищо не е съвършено, несъвършено гладкото се нуждае от изглаждане, както хоросана от мистрията, която може да го изглади.

Изнурен е погледът ни в изтощителната работа, когато накрая тя не може да ни даде един общ, синтезиран обзор.

Кой обаче ще ни даде правилната мярка за това? 2x12 цола изисква движението на слънцето като време надолу, като координация на десните отстояния. За да ги измерим си служим с пергела. Той чертае окръжност на една по-висока плоскост. Тук неговите две рамене определят отсечки върху либелата. Това е "взимането на мярка", а "даването на мярка" е подготовката за нейното предаване. И така мярката се дава само от този, който сме избрали за тази работа. За да му помогнем ние все пак трябва да прекрачим границите на либелата. С три стъпки достигнахме до средата на работата. Трябва да се изкачим още четири стъпки, за да придадем смисъл на работата. Това е пространството където между слънцето и луната, между трайност и промяна, между мъжко и женско. Петовърхият пентаграм показва обиколния характер на движението на зорницата и мярката на "златното сечение", защото тя ни позволява да открием "Украшението" - космоса, тъй като "космос" на гръцки означава "украсявам". Символ на космичното благо

е девятката - 3х3 - трите тройки, които го обгръщат като звезди. Това като цяло изгражда смисъла на нашата работна маса и нейните символи. Ние се нуждаем от нашите сетива, за да го разберем, защото за нашия дух, смисъл има само това, което тези символи ни съобщават. А всичко останало, което не може да бъде приобщено към реда всъщност няма смисъл. Повтаряйте си го постоянно, братя мои, защото само това ще ви направи способни за работа.

Да бъде !

ложа „Синове на Изтока"